

Je veľmi ťažké provést hlbší kvalitatívny srovnávanie s jinou publikáciou, pretože z hľadiska tematického obsahu a daného geografického rozsahu sa ťažko hľadá analógie. Jelikož však publikácie z celkom pomíjajú dynamické oblasti Indie a Číny, pro doplnění znalostí o situaci v makroregionech jižní a východní Asie lze čtenáře odkázat na tematicky obdobně zaměřenou publikaci *Urban Development Challenges, Risks and Resilience in Asian Mega Cities* (Singh, ed., 2015). Zájemcům o hlbší poznání problematiky životního prostředí v jihovýchodní Asii pak lze doporučit *Routledge Handbook of the Environment in Southeast Asia* (Hirsch, ed., 2016).

* * *

Posuzovanou publikaci *Sustainable Landscape Planning in Selected*

Urban Regions lze doporučit jako materiál, který podává vcelku dobrý přehled o tématech z oblasti udržitelného rozvoje a pro teoretické rámce udržitelného plánování v souvislosti s rozvojem vybraných městských regionů jihovýchodní a východní Asie. Za hodnotné se také dají označit metody použité u vybraných případových studií. Pokud však čtenář pátrá po současných poznatcích o vývoji a problémech zařazených městských regionů, je vhodnější využít aktuálních článků dostupných v renomovaných vědeckých časopisech zaměřených na problematiku udržitelného rozvoje.

Literatura

Hirsch, P. (ed.): *Routledge Handbook of the Environment in Southeast Asia*. Abingdon, Oxon; New York, NY: Taylor & Francis, 2016, 522 p.

Murakami, A., Kurihara, S., Harashina, K., Zain, A. M.: Features of Urbanization and Changes in the Thermal Environment in Jakarta, Indonesia. In: Yokohari, M., Murakami, A., Hara, Y., Tsuchiya, K. (eds.): *Sustainable Landscape Planning in Selected Urban Regions. Science for Sustainable Societies*. Tokyo: Springer Japan, 2017, p. 61 – 71.

Singh, R. B. (ed.): *Urban Development Challenges, Risks and Resilience in Asian Mega Cities*. Tokyo: Springer Japan, 2015, 488 p.

Mgr. Luděk Krůčka,

ludek.krucka@osu.cz

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity, Chittussiho 10, 710 00 Ostrava, Česká republika; externí doktorand na Geografickém ústavu Slovenské akademie věd, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava

Publikácia o rekreácii z dielne krajiných architektov

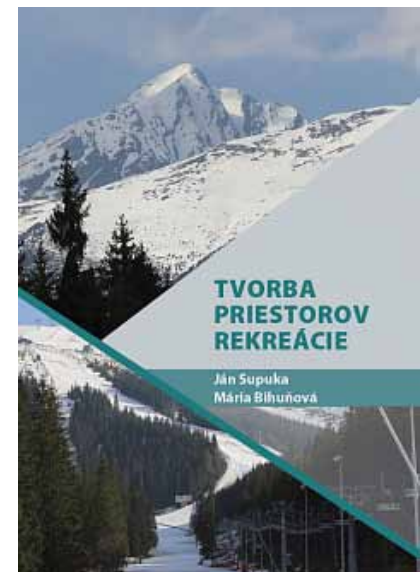
Supuka, J., Bihuňová, M.: *Tvorba priestorov rekreácie*. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, 2018, 224 s. ISBN 978-80-552-1888-5

Autori ponúkajú publikáciu, ktorá tvorí východiskový učebný text pre štúdium a odbornú profiláciu profesie krajinného architekta, príp. príbuzných odborov, ktoré sú zainteresované do tvorby a organizácie priestorov rekreácie.

Úvodné kapitoly sa zameriavajú na teoreticko-terminologický úvod do rekreológie, kategorizáciu a triedenie rekreácie, turizmu a cestovného ruchu, ako aj na prehľad historického vývoja rekreológie, turizmu a cestovného ruchu v medzinárodných a slovenských podmienkach. Významnú časť tvorí prehľad

prístupov a metód posudzovania rekreačnej hodnoty krajiny. V krátkosti sú popísané základné metodické postupy od najznámejších slovenských a zahraničných autorov, nájdeme tu aj komplexnejšie metódy používajúce široký súbor kritérií, ktorým je priradená váha podľa ich významnosti (napr. Miazdra a kol. (1982) alebo postupy využívajúce kroky metodiky LANDEP od autorky Kalinovej-Hrebíkovej (2006), čiastočne Bihuňová (2006)).

Prírodný a kultúrny potenciál Slovenska na rozvoj rekreácie a turizmu je pozoruhodný, preto sa autori v ďalšej časti knihy venujú jeho analýze a kategorizácii. Slovenská krajina disponuje vysokou pestrosťou prírodných podmienok a taktiež množstvom objektov kultúrneho dedičstva od stredovekých

hradov až po novodobé kúpeľné mestá, zimné rekreačné strediská či geoparky. V knihe nechýba ani stručný prehľad rajonizácie oblastí cestovného ruchu a rozvoja rekreácie a čitateľ má možnosť porovnať jej historické a súčasné verzie. Priložená je aj prehľadová mapka regiónu

nov cestovného ruchu na Slovensku s určením ich významnosti a nosnými skupinami aktivít.

Záverečné kapitoly poskytujú prehľad o teoretických východiskách, formách rekreácie, kritériách tvorby a príkladoch rekreačných priestorov v lesnej, vidieckej a mestskej krajine, doplnené príťažlivo spracovanými grafickými návrhmi a fotografiami dizajnu rôznych typov rekreačných priestorov. Veľmi podrobne je spracovaná najmä kapitola o rekreácii v lesnom prostredí, kde sa napríklad dozvieme, že rekreačné lesy na Slovensku v súčasnosti majú v porovnaní s rokom 1979 výrazne menšiu rozlohu. Agroturistika, religiózny cestovný ruch, športová rekreácia a organizácia konferencií sú významnými formami rekreácie vo vidieckej krajine, zatiaľ čo priestory mesta poskytujú viac možností na krátkodobý oddych a relax v priestoroch mestských parkov a športovísk. Autori sa však venujú aj problematike tzv. greenways, prepájajúcich časti mesta a mesto s okolitou krajinou. V nasledujúcich kapitolách nájdeme

informácie o manažmente územi so špecifickým režimom, kde rekreačné aktivity obmedzujú požiadavky na ochranu prírodných, environmentálnych a pamiatkových hodnôt lokalít alebo potreba ochrany návštevníkov pred prírodnými a antropogénnymi záťažami a hazardmi.

Publikácia je doplnená anglickým súhrnom.

* * *

Kniha, ako tvrdia sami autori, „rozhodne neposkytuje vyčerpávajúce informácie a prehľad problematiky, ale je tematickým príspevkom k jej riešeniu a rozvoju.“ V porovnaní s prípadovými štúdiami, ktoré navrhujú a aplikujú na príklade vybraných území nové čiastkové prístupy a metódy hodnotenia rekreačného a turistického potenciálu (napr. Krnáčová a kol., 2005), táto publikácia podáva skôr prierezový pohľad na široké spektrum foriem rekreácie a turizmu a rozpracováva základné princípy tvorby priestorov rekreácie v troch dominantných typoch vnútrozemskej krajiny mierne-

ho klimatického pásma v podmienkach Slovenska.

Literatúra

Bihuňová, M.: Rekreačný potenciál a jeho rozvoj v kontaktných zónach miest. Dizertačná práca. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, 2006, 99 s. + prílohy.

Kalinová-Hrebíková, D.: Rekreačný potenciál a rekreačná hodnota modelových typov krajiny. Dizertačná práca. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, 2006, 170 s.

Krnáčová, Z., Štefunková, D., Dobrovodská, M., Hrnčiarová, T., Pavličková, K., Paudišová, E., Potočková, L., Košovič, P., Kubíček, F., Janotka, V., Gajdoš, V.: Integrovaný rozvoj turizmu v mikroregióne Svätý Jur. Bratislava: Ústav krajinnej ekológie SAV, 2005, 174 s.

Miazdra, J., Vaníček, M., Lopušný, J., Smiešková, S., Bagan, M., Helm, P., Števík, Š.: Valorizácia rekreačných priestorov. Záverečná správa výskumnej úlohy P16-110-03-02. Bratislava: URBION, 1982, 64 s. + prílohy.

Ing. Dagmar Štefunková, PhD.,

dagmar.stefunkova@savba.sk

Ústav krajinnej ekológie Slovenskej akadémie vied, Štefánikova 3, P. O. Box 254, 814 99 Bratislava

Veľké mestské parky sú nevyhnutné pre kvalitný oddych nielen obyvateľov, ale aj návštevníkov (Sad Janka Kráľa v Bratislave, marec 2019). Foto: Dagmar Štefunková